

02.01.2023

Immunoprofülaktika ekspertkomisjoni 28.11.2022 koosoleku päevakord ja ettepanekud

Päevakord:

1. HPV vastase vaksineerimise laiendamine.
2. 5-11-aastastele lastele näidustatud omikroni tüvedele BA.4/5 kohandatud COVID-19 soovitusel.
3. Muud küsimused.

Arutelu ja otsused:

1. HPV vastase vaksineerimise laiendamine.

Immunoprofülaktika ekspertkomisjon jätkas 13.10.2022 koosolekul alustatud arutelu HPV vastase vaksineerimise laiendamisest.

Eestist diagnoositakse aastas üle 300 HPV poolt põhjustatud vähijahu, millele lisanduvad vähieelsete seisundite ja genitaaltüügaste juhud. HPV-st põhjustatud haiguste hinnanguline ravikulu on 6,8 miljonit eurot aastas, millest 81% moodustab vähkide ravikulu.¹

Tuginedes Terviseameti andmetele võib saavutada HPV vaksineerimise sihtrühma laiendamisega kõrgema hõlmatuses sihtrühmas. Andmed näitavad, et kõige kõrgem on vaksineerimisega hõlmatus 14-aastastel tüdrukutel ja aastate jooksul on see kasvutrendi saavutanud.

Enamik Euroopa riikides võimaldatakse riigi poolt HPV vastast vaksineerimist nii tüdrukutele kui poistele. HPV vastase vaksineerimise võimaldamisel tüdrukute kõrval ka poistele vähendab poiste riski anaal-, peenise- ja kõrivähi tekkeks. Samuti võimaldab see kiiremini saavutada HPV levimuse vähendamist kogu populatsioonis. Tervisetehnoloogia hindamise raport TTH58, mis käsitleb HPV vastase vaksineerimise laiendamist poistele, järeldas analüüsi tulemusel, et poiste HPV vastane vaksineerimine on kulutõhus.

Immunoprofülaktika ekspertkomisjon arutas HPV vaksineerimise päevakorra punktis ka Maailma Terviseorganisatsiooni soovitus² kaaluda HPV ühe-dosisist vaksineerimisskeemi.

6.12.2022 toimunud EMA (Euroopa Raviamet) ja ECDC (Haiguste ennetamise ja tõrje Euroopa keskus) ühisel koosolekul seati HPV ühe-dosisiline vaksineerimisskeem oluliseks strateegiliseks

¹ <https://tervis.ut.ee/sites/default/files/2022-08/TTH58%20HPV-sooneutraalne%20vaksineerimine%20valmis.pdf>

² <https://www.who.int/publications/i/item/who-wer9724-261-276>

küsimuseks. 2023. a HaDEA (Health and Digital Executive Agency) rahastusel koostatakse analüüs, mille eesmärgiks on toetada riike riiklike vaktsineerimisskeemi osas soovitude välja kujundamisel. Need andmed saab immunoprofülaktika ekspertkomisjon võtta aluseks edasistes aruteludes.

Järeldus nr 1:

- Immunoprofülaktika ekspertkomisjon peab vajalikuks põhjalikumat HPV ühe-dosisilise vaktsineerimisskeemi analüüsi enne HPV vastase vaktsineerimisskeemi muutmist.

Järeldus nr 2:

- Olemasolevad andmed toetavad kõigile lastele vanuses 12-14-aastat HPV vastast vaktsineerimist.

2. 5-11-aastastele lastele näidustatud omikroni tüvedele BA.4/5 kohandatud COVID-19 soovitud

Tartu Ülikooli SARS-CoV-2 viiruse sekveneerimise andmetel on omikroni tüve osakaal Eestis praegu 100%. BA.5 osakaal koos tema järglastega moodustab jätkuvalt üle 90% kõikidest ringlevatest viiruse alamliinidest³. Omikroni BA.5.2 järglased BF.7 ja BQ.1 alamvariantide osakaal püsib stabiilsena, moodustades vastavalt 13% ja 25% kõikidest sekveneeritud proovidest. Seetõttu on hetkel otstarbekam kasutada omikroni tüvedele BA.5/4 kohandatud vaktsiine.

Soovitus nr 2:

- **Ekspertkomisjon soovib 5-11-aastastele riskirühma kuuluvatele lastele tõhustusdoosiks bivalentset Comirnaty vaktsiini, mis on kohandatud omikroni tüvedele BA.4-5. Esmane tõhustusdoos sellele vanusgrupile on soovitatav manustada 6 kuud pärast viimast doosi või tervenemist.**

3. Muud küsimused

Arvestades punktis 2 toodud argumente on asjakohane täpsustada 12+ sihtrühma COVID-19 vastaste tõhustusdooside soovitusi.

- **Esmaseks ja teiseks tõhustusdoosiks soovib ekspertkomisjon 12+ sihtrühmade immuniseerimisel kasutada omikroni tüvedele BA.4-5 kohandatud bivalentseid vaktsiine (Comirnaty ja Spikevax).**

Arutelude käigus täpsustati ka 6 kuuste kuni 4-aastaste COVID-19 vastast vaktsineerimist juhul, kui laps haigestub COVID-19 haigusse. Kui laps ei ole eelnevalt vaktsineeritud COVID-19 vastu, siis võib vaktsineerimiskuuri alustada kuue kuu möödumisel tervenemisest ja manustada kaks doosi vanusrühmale näidustatud vaktsiini intervalliga kaheksa nädalat. Kui laps haigestub COVID-19 haigusse vaktsineerimiskuuri jooksul, siis kasutada vaktsineerimiskuuriks kokku kaht doosi, kusjuures teine doos manustatakse kuue kuu möödumisel tervenemisest.

³ https://terviseamet.ee/sites/default/files/Nakkushaigused/COVID-19/ulevaade_28.11.2022.pdf